

อย่าให้ลูกเสียคนเพราะเงิน

อาหารสมอง : วีรกร ตรีเศศ

ปีที่ 29 ฉบับที่ 1486

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

หน้า 44

การหาเงินของพ่อแม่เพื่อเลี้ยงลูกและให้มีการศึกษาที่ดีตลอดจนสะสมทรัพย์สินสมบัติให้ลูกก็ว่ายากแล้ว แต่ที่ยากกว่านั้นก็คือจะทำอย่างไรให้ลูกสามารถรักษาสสมบัติไว้ได้และมีชีวิตที่มีคุณค่าแก่สังคม

พ่อแม่ที่อยู่ในสถานะเช่นนี้มีอยู่ไม่น้อยในโลกและในบ้านเรา ยิ่งพ่อแม่มีเงินมากเท่าใด ปัญหาที่ยิ่งปวดหัวเท่านั้น เพราะทรัพย์สินที่จะทิ้งไว้ให้ลูกมีมาก ลูกก็ต้องมีความสามารถสูงยิ่งขึ้นในการรักษาสสมบัติเหล่านั้น

วิธีการหาเงินและกฎหมายโอนถ่ายทรัพย์สินให้ลูกนั้นมีผู้ให้คำแนะนำไว้มากมายและเป็นเรื่องง่าย แต่สิ่งที่ยากก็คือจะถ่ายโอนความบากบั่นขยันหมั่นเพียร ชันแข็งในการทำงาน มีความรอบคอบ มัธยัสถ์รู้จักใช้เงิน ตลอดจนรู้จักคุณค่าของเงินและการดำเนินชีวิตที่พ่อแม่อยากให้ลูกมีได้อย่างไร

มิใช่แต่เพียงต้องการถ่ายโอนสิ่งเหล่านี้เพื่อให้รักษาสสมบัติไว้ได้จนถึงชั้นลูกหลานต่อไปเท่านั้น แต่ต้องการให้ลูกมีชีวิตที่มีคุณค่าแก่คนอื่นและมีชีวิตที่มีความสุขและมีความหมายด้วย

ชีวิตที่มีความหมาย (Meaningful Life) คือชีวิตที่มีความสุขทั้งกายและใจ เป็นชีวิตที่อ้อมเอิบมิใช่มีชีวิตเพื่อตนเองเท่านั้น หากมีชีวิตเพื่อคนอื่นด้วย ไม่เห็นแก่ตัว คิดเข้าข้างตัวเองเอาแต่ได้ฝ่ายเดียวอย่างปราศจากเหตุผลและวุฒิภาวะ

ชีวิตเช่นนี้ต่อให้พ่อแม่มีเงินท่วมฟ้าก็ไม่สามารถให้ลูกได้ ลูกจะต้องสร้างขึ้นมาเองโดยใช้ความคิดความอ่านที่กลั่นมาจากการอบรมเลี้ยงดูในอดีตและการศึกษา

พ่อแม่เศรษฐีจำนวนมากคิดว่าทำให้เงินลูกใช้มากมายแต่ยังเด็ก และเมื่อตายไปแล้วก็มอบมรดกมหาศาลไว้ให้ แล้วก็

จบกัน ลูกก็จะมีความสุขไปตลอดชีวิตเหมือนความเชื่อแบบไทยๆดังสะท้อนในนิยายน้ำเน่าอยู่เนืองๆ

ความจริงมิได้เป็นเช่นนั้นเลย เราได้ยินเรื่องเล่า นานาชาติของ “ชั่วคนที่สาม” ที่จะทำให้เงินมลายหายไป กล่าวคือพ่อในชั่วคนแรกทำงานหนักสะสมเงินทอง ลูกในชั่วคนที่สองยังทันเห็นพ่อแม่ทำงานหนักหาเงินทอง จึงยังพอรู้จักใช้เงินและเห็นคุณค่าเงินถึงแม้ตนเองจะใช้ชีวิตอย่างสะดวกสบายก็ตาม แต่เมื่อถึงลูกในชั่วคนที่สามซึ่งเติบโตมาโดยไม่เห็นการทำงานหนักของพ่อแม่ มีความ “เคราฟ” ในเงินน้อยเพราะได้มาง่ายๆ โดยไม่ต้องทำงาน ขาดแรงจูงใจที่จะทำงานหาเงิน คราวนี้ก็จะใช้เงินอย่างสนุกและเงินก็จะละลายหายไปหมด

เมื่อกลางปี 2008 Bill Gates ผู้ก่อตั้ง Microsoft ยืนยันว่าจะบริจาคเงินทั้งหมดของเขาประมาณ 58,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ให้การกุศลแทนที่จะให้ลูก 3 คน Warren Buffet ก็ได้ประกาศมอบเงินให้มูลนิธิ Bill Gates เป็นจำนวนร้อยละ 95 ของเงินที่เขามีซึ่งใกล้เคียงกับที่ Bill Gates มี เพราะเขาเชื่อว่าเงินมากๆ จะทำลายลูกเขามากกว่าทำให้ลูกเขามีชีวิตที่มีความหมาย

นักจิตวิทยาบอกว่าสำหรับเงินในตัวของมันเองมิได้ทำลายลูกเศรษฐี แต่มันทำให้เด็กเหล่านี้ได้รับเสรีภาพมากเกินไป กล่าวคือได้ทุกอย่างที่ตนปรารถนา และสภาวะนี้แหละนำไปสู่ความรู้สึกว่าตนเองมีสิทธิที่จะได้มันโดยธรรมชาติจากการเกิดมาเป็นลูก โดยไม่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งก็คือความเห็นแก่ตัว และภายใต้ความเห็นแก่ตัวนี้ก็คือความรู้สึกไม่มั่นใจในความมั่นคงของตนเอง กล่าวคือเด็กเหล่านี้จะเติบโตขึ้นมาโดยถามตนเองอยู่เสมอว่าคนอื่น ๆ ชอบเขาเพราะฉันมีอะไร หรือเพราะเป็นตัวฉันจริงๆ

ผู้เชี่ยวชาญบอกว่าสิ่งที่เด็กเหล่านี้จะต้องมีหากจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพก็คือการพัฒนาอัตลักษณ์ (Identity) ของตนเองขึ้นมาโดยตัดขาดจากพ่อแม่และเงินของพ่อแม่

นอกจากปัญหาเหล่านี้แล้ว เด็กจะอ่อนแอเพราะมีคนช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นคนรถ เลขานการ บอดีการ์ด คนใช้ ฯลฯ คนพวกนี้จะเป็นคนช่วยปิดเป้าแก้ไขปัญหาให้อยู่เสมอ จนท้ายที่สุดแล้วตนเองแก้ไขปัญหาไม่เป็น มีชีวิตสนุกสนานอยู่ไปวันๆอย่างรกโลก

พ่อแม่เศรษฐกิจของเด็กเหล่านี้มักใช้เงินถมทูลุมที่ลูกเดินเพื่อลูกจะได้ไม่ต้องลำบากแก้ไขปัญหา แต่ในโลกแห่งความเป็นจริง การแก้ไขปัญหาลุมบ่อเหล่านี้แหละคือการเรียนรู้ชีวิต

คำถามสำคัญก็คือแล้วพ่อแม่ที่พอมีเงินเป็นมรดกให้ลูกควรทำอะไร คำตอบก็คือพ่อแม่ต้องวางรากฐานชีวิตในลักษณะที่ทำให้ลูกรู้ว่าเงินเป็นสิ่งที่ต้องหามาและต้องดูแลเป็นอย่างดี มันไม่ใช่สิทธิอันเกิดจากการเกิดเป็นลูกคนมีเงินที่จะเผาผลาญเงินเล่นอย่างไรก็ได้

ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ 3 ขั้นตอนของการวางรากฐานชีวิต เช่นนี้คือ (1) ให้เงินลูกจำกัดจำนวนหนึ่งต่ออาทิตย์หรือต่อเดือนเมื่อเริ่มไปโรงเรียน เพื่อให้เขาเรียนรู้เรื่องของความจำกัด เรียนรู้เรื่องงบประมาณ รู้จักวางแผนที่จะซื้อสิ่งที่ตนเองต้องการ และประการสำคัญรู้จักผลัดเลื่อนการได้รับความสุข (Delayed Gratification)

(2) เมื่อลูกโตขึ้นขนาดวัยรุ่นให้ทำงาน เพื่อจักได้รู้จักคุณค่าของเงิน รู้ว่าเงินแต่ละบาทที่ได้มานั้นยากเย็น เงินไม่ได้ฉกฉวยเอามาได้จากอากาศหรือจากพ่อแม่ ฝรั่งบอกว่า “Earning is Learning” (การหาเงินคือการเรียนรู้) ไม่ควรให้ทำงานในบริษัทของครอบครัว เพราะจะได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ซึ่งไม่สอดคล้องกับความจริงของชีวิต

(3) พ่อแม่เป็นซูเปอร์โมเดลของลูกในการสอนให้รู้จักอดออม รู้จักให้ มีจิตสาธารณะ ซาบซึ้งในบุญคุณ เด็กทุกคนจะเลียนแบบพ่อแม่โดยไม่รู้ตัว ถ้าพ่อแม่ไม่รู้จักการให้ก็อย่าหวังเลยที่ลูกจะชื่นชมการให้

สุดท้าย “การใช้เงินเป็น” ของพ่อแม่ กล่าวคือรู้จักคิดไตร่ตรองการใช้เงิน รู้จักมีธรรมาภิบาลไม่เสียเงินในเรื่องที่ไม่ควรเสีย ทั้งหมดนี้เป็นบทเรียนที่สำคัญอย่างยิ่งแก่ลูก

อย่าคิดว่าแค่มีเงินมากๆจะแก้ไขทุกปัญหาของชีวิตได้ เมื่อมีเงินแล้วจะมีแต่ความสะดวกสบาย สบายกาย สบายใจ ความทุกข์ไม่มาเยือน และอย่าคิดว่ามีเงินให้ลูกมากๆแล้วจะทำให้ลูกมีความสุขในอนาคต

สะสมเงินให้ลูกในอนาคตสำคัญ แต่ที่สำคัญกว่าคือทำอย่างไรให้เขามีความสุข และมีชีวิตที่มีความหมายกับเงินที่สะสมไว้ให้เขาด้วย ●

เครื่องเคียงอาหารสมอง

ผู้เดินทางไปต่างจังหวัดบ่อยๆในปัจจุบัน จะเห็นป้ายตัดเอาต์ขนาดใหญ่แบบหน้าโรงหนัง สมัยก่อนติดอยู่ริมถนนนับได้หลายป้ายมาก และคงจะเพิ่มมากขึ้นกว่านี้ สิ่งที่แปลกก็คือภาพที่อยู่บนป้ายเหล่านี้

ภาพในป้ายจะเป็นรูปถ่ายหรือภาพเขียนขนาดใหญ่ของผู้บัญชาการตำรวจระดับภาคบ้าง รองผู้บัญชาการบ้าง ทั้งหมดใส่เครื่องแบบชนิดที่กำลังเล็งปืนอย่างเท่ก็มีให้เห็น พร้อมมีชื่อ ยศ และตำแหน่ง ของท่านกำกับไว้ด้วยอย่างชัดเจน

หลายป้ายมีข้อความเกี่ยวกับบริการของตำรวจคู่กับรูปดังกล่าว บ้างก็เป็นข้อความเตือนใจแต่ที่ผมสงสัยก็คือไม่เคยเห็นภาพแบบเดียวกันของผู้คนระดับแม่ทัพทหารบกหรือเหล่าอื่น หรือข้าราชการพลเรือนเลย (จะมีก็ผู้ว่าหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดเท่านั้น)

คำถามก็คือทำไมมีแต่ตำรวจ ป้ายเหล่านี้คงเป็นไปเพื่อประชาสัมพันธ์งานบริการตำรวจที่ให้แก่ประชาชนและคงใช้เงินหลวงค่อนข้างแน่นอน แต่เหตุใดจึงต้องมีรูปแถมเข้าไปด้วย ผมยังมองไม่เห็นเหตุผลว่าทำไมต้องมีรูป ยศ และชื่อของท่านด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบนป้ายที่ใช้เงินภาษีของประชาชน

ถ้าแพชั่นนี้ดำเนินต่อไป บ้านเราจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่คนทั้งโลกแห่กันมาดูอย่างแน่นอน เพราะผมยังไม่เคยประเทศไหนที่เขามีการทำอย่างนี้เลย

น้ำจิ้มอาหารสมอง

Nothing is so strong as gentleness and nothing is so gentle as real strength.

(Ralph W.Sockman)

ไม่มีอะไรที่แข็งแกร่งเท่าความอ่อนโยน และไม่มีอะไรที่อ่อนโยนเท่าความแข็งแกร่งที่แท้จริง